

תַּפְּלַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה

שְׁהֻבָּה יתפלל בשבילי

ה' שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ

כֹּה תְלוּיִים אָנוּ בְּה' יִתְבָּרָה, כֹּה נִשְׁעָנִים עָלָיו, עַד שְׁגָם כְּאֲשֶׁר אָנוּ מִתְפַּלְלִים וְרוֹצִים לְבַקֵּשׁ מֵאֵתוֹ דָּבָר - אֵין בָּנוּ יְכָלֶת לַעֲשׂוֹת זֹאת בְּכַחוֹת עֲצֻמָּנוּ. עָלֵינוּ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ שִׁיפְתַּח אֶת שְׁפָתָיו, שִׁיסַּדֵּר אֶת הַמַּלְיָם עַל לְשׁוֹנֵנוּ, שִׁיעֲזֹר לָנוּ לְסַדֵּר אֶת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ וְיִגְרֹשׁ מֵאֵתָנוּ מַחְשְׁבוֹת זָרוֹת, כְּאוֹמְרִים: אָנָּה ה' הַתְּפִלָּל עֲבוּרֵנוּ...

בְּסֵפֶר "בֵּית צְדִיקִים" מְסַפֵּר כִּי רַבִּי צְבִי אֱלִימֶלֶךְ מְדִינֹב, בַּעַל הַ"בְּנֵי יִשׁוּשׁוֹכֵר", נִהַג בַּעַת הַתְּפִלָּה לִפְתַּח לִפְנֵי סְדוּר הָאֶרֶץ. הַחֲדוּשׁ הָיָה שֶׁהוּא לֹא הִסְתַּכֵּל בְּסְדוּר זֶה כָּלֹל - מִתְפַּלֵּל הָיָה מִתּוֹךְ סְדוּר פְּשוּט. כְּאֲשֶׁר נִשְׁאַל מַדּוּעַ הוּא נוֹהֵג כֵּךְ, עָנָה עַל פִּי מַעֲשֵׂה שְׁסֵפֶר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב:

בְּכֹפֶר אֶחָד הַתְּגוּרָר יְהוּדִי שֶׁחָכַר מִן הַפְּרִיץ דִּירָה. שָׁנָה אַחַת לֹא הָיָה בִּידוֹ לְשֵׁלֵם אֶת שְׁכָר הַדִּירָה, וּבְגָדָל רִשְׁעוּתוֹ הָרַג הַפְּרִיץ אוֹתוֹ וְאֶת אִשְׁתּוֹ. הוּא הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת וְאִמָּץ לוֹ אֶת יְלָדָם הַקָּטָן לְבֹן, כִּיּוֹן שֶׁהָיָה עֲרִירִי. כֹּךְ גָּדַל הַיֶּלֶד הַיְּהוּדִי בְּבֵית הַפְּרִיץ, מִבְּלִי שִׁידַע מְאוּמָה עַל מוֹצְאוֹ הַיְּהוּדִי.

שָׁנָה אַחַת, בְּעֶרְב רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הִבְחִין הַיֶּלֶד בְּקִבּוּצַת יְהוּדִים הַמִּתְאַרְגֵּנֶת לְנִסְיָעָה. שָׁאַל אוֹתָם לְהִיכֵן הֵם נוֹסְעִים, וְהֵם הִשִּׁיבוּ שֶׁהֵם יְהוּדִים וְהֵם נוֹסְעִים אֶל הָעִיר הַגְּדוֹלָה כְּדִי לְהַתְּפַלֵּל שֵׁם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. תוֹךְ כְּדִי הַשְׁיִיחָה

גִּלְהָה אֶחָד הַיְּהוּדִים לִילָד כִּי גַם הוּא יְהוּדִי, וְאִינוּ בְּנוֹ שֶׁל הַפְּרִיץ כְּפִי שֶׁהוּא חוֹשֵׁב. הוּא סֵפֶר לוֹ כִּי הַפְּרִיץ הָאֶחָד הָרַג אֶת הוֹרֵיו וְאִמָּן אוֹתוֹ לְבֹן, וְאָפְלוּ הָרָאָה לוֹ אֶת בֵּית הוֹרֵיו, שֶׁעֲדִין עוֹמֵד בַּיַּעַר.

כְּשֶׁחֲזַר הֵילָד אֶל הַפְּרִיץ וּשְׁאָלוּ אִם נִכּוֹנִים הַדְּבָרִים, הִכְחִישׁ הַפְּרִיץ אוֹתָם מִכָּל וְכָל. אֵךְ הֵילָד לֹא קִבֵּל אֶת דְּבָרָיו. הוּא הֵלֵךְ אֶל הַיַּעַר, לְמָקוֹם שָׁבוּ הָרָאוּ לוֹ אֶת בֵּית הוֹרֵיו, וְנָסָה לְחַפֵּשׁ וּלְמַצָּא סִימָן כְּלִשְׁהוֹ לַחַיִּים שְׂאוּלֵי הָיו כָּאֵן.

פְּתָאוּם רָאָה סֵפֶר קָטָן. פְּתָחוּ וְרָאָה שֶׁהוּא כָּתוּב בְּשִׁפְהַ שְׂאִינָה מוֹבְנָת לוֹ. הִסְתִּירוּ תַּחַת בְּגָדָיו וְחָזַר הַבֵּיתָה, לְבֵית הַפְּרִיץ. אִישׁ לֹא אָמַר לוֹ כִּי יֵשׁ בְּיָדוֹ סִדוּר.

חָלְפוּ כַּמָּה יָמִים וְהִגִּיעַ יוֹם הַכַּפּוֹרִים. שׁוּב הַבְּחִין הֵילָד בְּהִתְאַרְגְּנוֹת קוֹדֶחַתְנִית שֶׁל יְהוּדִים. הוּא נָטַל עִמּוֹ אֶת הַסִּדוּר שֶׁמִּצָּא, וְיָצָא אֶל אָחִיו.

”מִהוּ הַסֵּפֶר הַזֶּה?” שָׁאַל אֶת אֶחָד הַיְּהוּדִים.

”זֶהוּ סִדוּר ‘קֶרְבֵּן מִנְחָה’ שָׁבוּ הַתְּפִלָּה אִמָּךְ”, עֲנָה לוֹ הַיְּהוּדִי. הוּא דִּפְדָּף לְדֹף הָאַחֲרוֹן, וְהָרָאָה לִילָד הַנִּדְּהָם אֶת שְׁמוֹ שֶׁנִּרְשָׁם בְּדֹף הַכְּרִיכָה הָאַחֲרוֹן וְאֶת תַּאֲרִיף הַלִּידָה שָׁלוֹ.

הֵילָד כִּה הִתְרַגֵּשׁ עַד שֶׁבָּאוּתוֹ רִגְעַ הוֹדִיעַ לַיְּהוּדִים כִּי הוּא מִצְטָרֵף אֲלֵיהֶם לַעִיר לַיּוֹם הַכַּפּוֹרִים. מוֹבֵן שֶׁלֹּא שָׁכַח לְקַחַת עִמּוֹ גַּם אֶת הַסִּדוּר.

תַּפְלוֹת הִקְהֵל עוֹרְרוּ אוֹתוֹ וְהִלְהִיבוּ אוֹתוֹ עַד מָאֵד. הוּא פָּתַח אֶת הַסִּדוּר וְרָצָה לְהִתְפַּלֵּל, אוּלָם לְמִרְבֵּה צָעֵרוֹ לֹא יָדַע לְקַרֵּא אֶפְלוּ מִלָּה אַחַת מִתּוֹכוֹ.

פָּרַץ בְּבִכּי וְנִשָּׂא עֵינָיו לְמָרוֹם: ”זֶה סִדוּר שָׁבוּ הַתְּפִלָּה אִמִּי, וְהָרִי אִם הִיָּתָה בְּחַיִּים, הִיָּתָה מִתְּפִלָּת בּוֹ אֵךְ הַיּוֹם, אֵךְ אֲנִכִּי אֵינִי יוֹדֵעַ לְהִתְפַּלֵּל...” פְּתָאוּם הִחַל לְצַעוֹק מִמַּעַמְקֵי לִבּוֹ: ”אֱלֹקֵי הַשָּׁמַיִם! אָנָּה הַתְּפִלָּל אֶתָּה לְמַעַנִּי!”

דְּבָרָיו הַיּוֹצְאִים מִן הַלֵּב עָשׂוּ רָשָׁם כְּפִיר בְּשָׂמִים - נוֹהֵג הָיָה הַבַּעַל שָׁם
טוֹב לְסִים וְלוֹמֵר.

אֵף אֲנִי נוֹהֵג כֵּן - אָמַר הַ"בְּנֵי יִשְׁשָׁכָר" בְּרוֹב עֲנוּתָנוֹתוֹ - אֲבוֹתֵי הַקְּדוּשִׁים
יָדְעוּ אֵיךְ לְהַתְפַּלֵּל בְּסִדּוּר הָאֶרֶץ, וּלְכַוֵּן אֶת כָּל הַפְּנוּנוֹת, אֲבָל אֲנִי אֵינְנִי יוֹדֵעַ
אֶת הַפְּנוּנוֹת, עַל כֵּן אֲנִי פוֹתֵחַ אֶת הַסִּדּוּר וּמִבְקֵשׁ שֶׁהַקֶּבֶ"ה יִתְפַּלֵּל עִבּוּרֵי...

בְּקִשּׁוֹת פְּרָטִיּוֹת בִּימֵים הַנוֹרָאִים

מִלֶּךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ בְּכַבּוּדָּהּ, וְהַנְּשֹׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרָהּ

הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ כּוֹתֵב בְּגִנּוֹת אָדָם הַמִּבְקֵשׁ בְּקִשּׁוֹת פְּרָטִיּוֹת בִּימֵי הַדִּין.
”אֵלֹא כָּלֵהוּ צֹחִין בְּצִלוֹתֵינוּ בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרֵי כְּכֻלָּבִים: הֵב לָנָא מְזוֹנָא
וּסְלִיחוּ וְכַפְּרָה וְחַיִּי, כְּתַבְנוּ לְחַיִּי, וְאֲנִינוּ עֲזִי נִפְשׁ כְּכֻלָּבִים” - כָּלֵם צוֹעֲקִים
בְּתַפְלָתָם בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים כְּכֻלָּבִים: הִבָּה לָנוּ מְזוֹנוֹת וּסְלִיחָה וְכַפְּרָה וְחַיִּים,
כְּתַבְנוּ לְחַיִּים, וְהֵם עֲזִי נִפְשׁ כְּכֻלָּבִים.

טַעַם הַדְּבָר הוּא, מִשּׁוֹם שֶׁבְּיוֹם הַמַּלְכָּת הַמֶּלֶךְ צָרִיכוֹת כָּל הַבְּקִשּׁוֹת
לֵהִיּוֹת סָבִיב הַמַּלְכָּת הַמֶּלֶךְ, וְאִין מְקוֹם כָּלֵל לְבְּקִשּׁוֹת פְּרָטִיּוֹת.

אֲמָנָם, בַּדּוֹרוֹת הָאַחֲרוֹנִים הִכְרִיעוּ רַבּוֹתֵינוּ לְהַתִּיר בְּקִשּׁוֹת פְּרָטִיּוֹת,
מִשּׁוֹם שֶׁהַתְּמַעֲטָה הַהֲרַגְשָׁה שֶׁבְּיוֹם זֶה עוֹמְדִים אָנוּ לְמִשְׁפָּט אֲשֶׁר בּוֹ יִגְזֹר
דִּינֵנוּ, מִי לְחַיִּים, מִי לְמִיתָה, מִי לְשִׁלּוּחַ וּמִי לְיִסּוּרִים - וְהַבְּקִשּׁוֹת הַפְּרָטִיּוֹת
מַחֲזָקוֹת וּמַחֲיִיּוֹת אֶת הַהֲרַגְשָׁה, שֶׁבְּיוֹם זֶה יִשְׁנֶה גֹזֵר דִּין עַל כָּל הָעֲנִינִים
הַחֲשׂוֹבִים בְּיוֹתֵר עִבּוּרֵנוּ.

מִכָּל מְקוֹם - אָמַר הַמַּשְׁגִּיחַ רַבִּי דָּב יִפָּה - אִם פְּנוֹת הַבְּקִשּׁוֹת לֵהִיּוֹת עֶזֶר
לְעַבּוּדַת ה', הֲרִי הֵן בְּכָלֵל בְּקִשְׁת מַלְכוּתוֹ.

הוּא הוֹסִיף, כִּי הַדְּבָר תָּלוּי בַּמַּטָּרָה שֶׁלְשִׁמָּה מִבְּקִשִּׁים: מִי שֶׁרָצוֹנוּ לֵהִיּוֹת
עֶבֶד נֶאֱמָן לַה', וְעִבּוּר זֶה הוּא מִבְּקֵשׁ דְּבָרִים שֶׁיַּעֲנִיקוּ לוֹ אֶת הָאֲפָשְׁרוֹת

לַעֲבֹד אֶת הַקֶּבֶ"ה בְּשִׂמְחָה וּמִתּוֹךְ מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ, כְּמוֹ בְּרִיאֹת וּפְרִיָּסָה, נִמְצָא שֶׁבִּקְשׁוֹתָיו הֵן בִּקְשׁוֹת לְחִזּוּק מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ!

בִּבְקָשׁוֹת מַעֲיִן אֱלֹהֵי, לֹא רַק שָׂאִין סְתִירָה לְהַמְלֶכֶת מֶלֶךְ, אֲלָא אֲדָרְבָּה: אֱלֹהֵי הֵן בִּקְשׁוֹת לְהַמְלֶכֶת ה', וּמְקוֹמָן וּזְמַנָּן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה! כְּנֻגַת הַזֵּהָר הִיא לִבְקָשׁוֹת גִּשְׁמִיּוֹת פְּרִטִּיּוֹת, בָּהֵן הַמְבַקֵּשׁ אֵינוֹ מְכוּן לְצַרְךָ עֲבוֹדַת ה' אֲלָא לְצַרְךָ עֲצָמוֹ.

נִמְצָא, אֲפֹא, שֶׁיֵּשׁ לָתֵת אֶת הַדַּעַת לְכְנֻגָּה הָרְאוּיָה בְּעֵת בִּקְשַׁת הַבִּקְשׁוֹת - לֹא לִבְקֵשׁ אוֹתָן עֲבוֹר טוֹבְתָנוּ הָאִישִׁית, אֲלָא לְצַרְךָ אֲמִצְעִי לְעֲבוֹדַת ה' מִתּוֹךְ מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ.

לְפִי זֶה, בִּקְשׁוֹת שֶׁבִּאֲמַת אֵין בָּהֵן תּוֹעֵלֶת לְעֲבוֹדַת ה', אֵין מְקוֹמָן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. אֶת הַתּוֹעֵלֶת לְחִזּוּק הַרְגֶּשֶׁת הַמִּשְׁפָּט, נִתֵּן לְקַבֵּל מִבִּקְשׁוֹת כָּאֵלוֹ שֶׁאֲפָשָׁר לְכוּן בָּהֵן לְחִזּוּק בַּעֲבוֹדַת ה'.

אֶחָד מִתְלַמִּידֵי הַמִּשְׁגִּיחַ הָעִיד, כִּי כֹאֲשֶׁר שָׂאֵלוֹ לְמַעֲשֵׂה הָאֵם עָלָיו לְהַגְבִּיל חֶלֶק מִן הַבִּקְשׁוֹת, הָשִׁיבוֹ: "סוֹף סוֹף ה' מִשְׁנָה בְּרוּרָה" לֹא הַזְכִּיר אֶת דְּבָרֵי הַזֵּהָר הַקָּדוֹשׁ, וְהִלּוּאֵי וּנְקִיָּים אֶת עֶקֶר הַדִּין..."

וְהֵנָּה, רַבִּים מוֹסִיפִים בִּקְשׁוֹת פְּרִטִּיּוֹת בְּסוֹף תְּפִלַּת הָעֲמִידָה. זֶהוּ הַזְמָן הַמוֹעִיל בְּיוֹתֵר לְהוֹסֵפֶת בִּקְשׁוֹת מַעֲיִן אֱלֹהֵי.

עַם זֹאת עוֹרֵר הַמִּשְׁגִּיחַ, שֶׁיֵּשׁ לְהַקְפִּיד שְׂאוֹתָן בִּקְשׁוֹת לֹא תִהְיֶינָה עַל חֶשְׁבוֹן חֲזָרַת הַש"ץ.

הוּא הַדְּגִישׁ, כִּי אֲפָשָׁר לִבְקֵשׁ וּלְהַתְפַּלֵּל עַל דְּבָרִים פְּרִטִּיִּים גַּם בְּמַהֲלָךְ הַיּוֹם שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכַּפּוּרִים, וְלֹא דוֹקָא בְּתְפִלַּת הָעֲמִידָה. אֲמָנָם, בְּתְפִלַּת הָעֲמִידָה מוֹעִיל בְּיוֹתֵר לִבְקֵשׁ, אֲךָ כֹאֲשֶׁר זֶה עַל חֶשְׁבוֹן חֲזָרַת הַש"ץ, עֲדִיף לְדַחּוֹת אֶת הַבִּקְשׁוֹת לְזְמַן אַחֵר (וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב ה' מִשְׁנָה בְּרוּרָה" סִימָן כַּד סִק"ח בְּשֵׁם ה' חַיִּי אָדָם").

הנוסעים הביטו בים כאינם מאמינים, המלחים הזדרזו לסיים את עבודתם - שאבו כליל את מי הים שחדרו פנימה אל תוך הספינה, ותקנו את לוחות העץ שנשברו. הספינה התיצבה על פני המים, והמשיכה בדרךה לחוף מבטחים.

לימים, כאשר ספר המעשה לרבי בונים מפשיסחא, אמר: "בטוחני, כי רבי אליעזר לא נתפון להשקיט את הסערה על ידי תקיעתו. הוא רק ראה את הסער הגדול, והבין שחיייהם נתונים בסכנה. כיון שכה, כל מעיניו נתונים היו לענין אחד: לרצונו העז לזכות לקיים את מצות היום בטרם ישקעו במצולות... אלא שזכות המצוה עמדה לו, והים נח מזעפו".

תשליך שהביא לתקון

ותשליך במצלות ים כל חטאותם

כחה הגדול של תפלת תשליך והשפעתה על מצבו הרוחני של היהודי, מתבאר על ידי מעשה מפלא שספר רבי יצחק זילברשטיין בשם יהודי נכבד:

אותו יהודי נסע לארצות הברית לצרף עסקיו, והתעכב זמן מה בעיר מיאמי. בעיר זו מתגורר בן דודו, ומאחר ולא ראה אותו שנים רבות, החליט להפגש אתו ולהודיע לשלומו. הוא יצר קשר עם בן הדוד, והלה הזמין בחפץ לב לבקר בביתו.

בפתח הדלת קדם את פניו כשכפה חבושה לראשו. היהודי הפתע, אותו בן דוד רחוק היה מאד מקיים תורה ומצוות. הוא לא שער שחזר בתשובה!

בתחלה חשב שאולי חבש את הכפה לכבודו, אך כשנכנס אל הוילה המפארת הבחין מיד במזוזה מהדרת שמעטרת את הפתח, דבר שלא היה

שם בפעם האחרונה בה בקר שם. בסלון נתקל בפמוטות שבת, בסדורים, בחמשים ובעוד פריטים יהודיים.

בשלב זה לא הצליח לכבש את פליאתו, ואמר: "יקירי, מבחין אני שחל שנוי מסים בחייה. מרגש אותי לראות את הכפה שחבושה לראשה, את המזוזה שנקבעה בפתח ביתכם, את ספרי הקדש והפמוטות... מה עומד מאחורי השנוי המפלא שחל כאן?"

בן הדוד החזיר לו מבט מחייה, והשיב: "עבר עלי דבר פלא". ומיד החל לספר: "היה זה ביום ראש השנה. ישבת במרפסת ביתי וצפיתי במרחבי הים הגדול אשר מול הוילה שלי. לפתע הבחנתי בנחיל גדול של אנשים שיוצאים מבית הכנסת והולכים לכוון הים. רחוק הייתי מיהדות, כפי שידוע לה, ושנים רבות לא נכנסתי לבית כנסת, אך מיד כאשר ראיתי אותם ידעתי כי הם צועדים להשליך את חטאיהם לים, ואפלו בשם המנהג נזכרתי - 'תשליך', שכן אבי המנוח היה לוקח אותי בהיותי ילד לעשות תשליך בים. עקבתי בעיני אחר המראה הבלתי שגירתי, ומשהו נע בלבי. באבחת רגע קמתי ממקומי, והחלטתי להצטרף אל היהודים הללו ההולכים אל הים. הלכתי, ועמדתי נרגש בין היהודים שאחזו בידיהם סדורים והתפללו.

"עד מהרה הבחין מאן דהו שאין לי סדור. הוא תחב לי מחזור, והצביע על הקטעים הנאמרים. אמרתי את נסח התשליך, והתרגשות חדרה לתוך לבי. לא חלף זמן רב, התשליך הסתיים. סבתי על עקבותי ופניתי לשוב הביתה, כשולפתע הרגשתי דפיקה קלה על גבי.

"הסתובבתי, ולנגד עיני ראיתי יהודי מכבד, גבוה והדור פנים. הוא האיר לי פנים ושאל: 'אמר לי, יהודי, שופר כבר שמעת היום?' נענעתי ראשי בשלילה. היהודי לא אבד רגע. הוא מהר להוציא מכיס בגדו שופר קטן, בקש שאשמע את התקיעות ואכונן לצאת ידי חובה, ותקע בשופר. הקשבתי בשקט לכל הסדרה של התקיעות עד שהסתיימה. היהודי החזיר את השופר לכיס בגדו, אמר 'קוראים לי משה כץ', והלך לדרכו.

"חֲזַרְתִּי לְבֵיתִי נְרוּשׁ. שִׁתַּפֵּתִי אֶת אִשְׁתִּי בַּחַיּוֹת שֶׁהָיוּ לִי בַּשָּׂעָה
הָאַחֲרוֹנָה, שֶׁתַּחֲלֹתֵן בְּתַשְׁלִיךְ וְסוּפֹן בְּתַקִּיעוֹת שׁוֹפָר, וְסִימַתִּי: 'מַעֲנִין
שֶׁפֶּאֶשֶׁר נִפְרַד מִמֶּנִּי טָרַח לַעֲדֹכָן אוֹתִי שְׁקוֹרְאִים לוֹ מִשָּׁה כַּץ'.

"חֲזָרוֹן הַתַּפְשֵׁט עַל פְּנֵיהַ שֶׁל אִשְׁתִּי כַּאֲשֶׁר נִקְבַּתִּי בְּשֵׁם. הִיא חֲזָרָה
וּמִלְמָלָה 'מִשָּׁה כַּץ', וּפְתָאם פְּרָצָה בְּבִכִּי מֵר, וּבִקְשָׁה שֶׁאֲתָאֵר לָהּ שׁוֹב,
לִפְרָטִים, אֶת צוּרְתּוֹ וּקְלִסְתָּר פָּנָיו שֶׁל הַיְּהוּדִי הַהוּא.

"לְתַדְהֵמְתִּי הַתְּבָרֵר שְׁאוֹתוֹ מִשָּׁה כַּץ לֹא הָיָה אַחֵר מֵאֲשֶׁר אָבִיָּה שֶׁל
אִשְׁתִּי, שֶׁהָיָה תַלְמִיד חֶכֶם וּבֵעַל תּוֹקֵעַ בְּעִיר פְּרָשְׁבוּרֵג שֶׁבְּהוֹנְגְרִיָּה וְנִרְצַח
בַּשּׁוּאָה. מֵעוֹלָם לֹא הִפְרַתִּי אוֹתוֹ, וְכִיּוֹן שֶׁאִשְׁתִּי שִׁנְתָּה אֶת שֵׁם מִשְׁפַּחְתָּהּ,
לֹא הִיִּיתִי מַעֲדֹכָן אֶפְלוֹ שֵׁשׁ מִשְׁפַּחְתָּהּ הַקּוֹדֵם הָיָה 'כַּץ'..."

"מִנִּי אוֹתוֹ רָגַע הַשְּׁתַּנּוֹ חֲיִינוּ כָּלִיל..." סִיִּים בֶּן הַדּוֹד.

הָרַב זִיִּלְבְּרֶשְׁטֵיין סִפֵּר אֶת הַסִּפּוּר לְרַבֵּי חַיִּים קִנְיָבְסְקִי, שֶׁאָמַר כִּי
בְּהַחֲלֵט יִתְכַּן שֶׁהָיָה זֶה גְלוּי מִן הַשָּׁמַיִם לְבָנִי הַזֶּה כְּדֵי שֶׁיִּפְשָׁפוּשׁוּ בְּמַעֲשֵׂיהֶם,
וּכְבָּר מְצִינוּ דְּבָרִים כָּאלוֹ בַּחֲז"ל.

עֲבוֹדַת ה' נַעֲשִׂית מִתּוֹךְ שְׂמֵחָה

וַיִּהְיֶה לָנוּ לֵב שֶׁמֵּחַ לַעֲבוֹדָתְךָ

יֵשׁ הַסְּבוּרִים בְּטָעוֹת, שֶׁחֲזָרָה בְּתִשְׁבּוּכָה אֲמַתִּית דּוֹרֶשֶׁת מִן הַיְּהוּדִי
לְהַתְנַהֵּג בְּעֲצָבוֹת, וְהַשְׂמֵחָה הִיא בְּעֶצֶם סְתִירָה לְמַרְמוֹר שֶׁעָלָיו לְהַרְגִּישׁ
בְּעֲצָמוֹ בְּשֵׁל חֲטָאִיו. אֵךְ טָעוֹת בִּידָם. הַשְׂמֵחָה הִיא חֵלֶק בְּלֹאִי נִפְרָד מִחַיֵּי
יְהוּדִי, וְעֲבוֹדַת ה' צָרִיכָה לְהַעֲשׂוֹת מִתּוֹךְ שְׂמֵחָה.

הָאֲדָמוֹר רַבִּי אֶהְרֹן מִקְרָלִין אָמַר, שֶׁאִינוּ מִפְּחַד כָּל כֶּף מַעֲבָרָה, כְּמוֹ מִן
הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שְׂדוּאָג הַיָּצָר הָרַע לְהַשְׁרוֹת בְּאָדָם לְאַחֵר הַעֲבָרָה, כִּי עַל

עברה עדן אפשר לשוב בתשובה, אף העצבות הזו נדמית לאדם פאלו היא מצוה, ועל ידה הוא מתבטל מלמוד תורה ומקיום המצוות בשמחה.

בספר "ווי העמודים" מספר, כי המחנכים בישיבת סאטמר הבחינו כי אחד הבחורים שרוי בעצבות ומסתגר עם עצמו. בכל כחם נסו לדובבו ולעודדו - ולא עלתה בידם. לבסוף, כאשר לא ראו בררה אחרת - נכנסו לאדמו"ר, רבי יואל מסאטמר, ושחו לפניו על כל הענין.

קרא האדמו"ר לבחור, ובמתק לשונו נכנס עמו בשיחה, כדי להבין מהי סבת העצבות שבה הוא שרוי. לאט לאט פתח התלמיד את סגור לבו, וספר כי לצערו נכשל במעשים אסורים, וכעת התעורר בסיעתא דשמיא לשוב לדרכי התורה, ומפאן נובעת העצבות שלו.

שבח אותו האדמו"ר על שזכה לשוב בתשובה, ואמר לו כי אין זה מדרכי התורה להיות בעצבות ולפול ברוחו. אדרבה, עקר העבודה היא לשוב ולעסק בתורה ובתפלה, ומטל עליו להסיח דעתו מן העבר, ולהשקיע את כל כחו בעתיד.

טען התלמיד: והלא פסוק מפרש הוא בתהלים: "וחטאתי נגדי תמיד", מפאן שאסור להסיח דעת מן הפשלונות!

בקש ממנו האדמו"ר שביא לו חמש שמות מן הארון. פתחו בפרשת תצוה, ושאל את הבחור: "כמה פעמים ביום הדליק אהרן את המנורה?" הבחור ענה כי לדעת רב הראשונים הוא הדליק פעם אחת ביום, בערב.

אם כן - הקשה האדמו"ר - מדוע כתוב "להעלות נר תמיד" (שמות כז, כ)? מהו "תמיד"?

ותרץ, שרש"י הקדוש כבר עמד על כך ופרש, שאין הפננה כי בכל רגע ורגע יש חייב להעלות נר, אלא שכאשר יש דבר שעושים אותו בכל יום, גם הוא נקרא "תמיד".

כָּךְ גַּם לַגִּבִּי חֲטָאִים - אָמַר הָאֲדָמוֹר לַבַּחוּר - אִם רְצוֹנָךְ לָקִים "וְחֲטָאתִי
נִגְדִי תִמִּיד", עָלֶיךָ מְדִי עָרֵב, קֹדֶם הַשְּׁנָה, לִפְנֵי אֲמִירַת קְרִיאַת שְׁמַע עַל
הַמָּטָה, לְהִרְהוֹר בְּתִשְׁבּוּבָה עַל הָעֵבֶר וּלְקַבֵּל עַל הָעֵתִיד, וּבִזְאת תֵּצֵא יָדֶי
חוֹבֶת "וְחֲטָאתִי נִגְדִי תִמִּיד".

עֶזֶר לַזּוֹלַת - תַּתְּפִּיל עָלָיו!

וְתִפְקֹד בְּזֶרַע שֶׁל חַיִּמָּא זָרַע קֹדֶשׁ לְכָל חֲשׁוּבֵי בָּנִים

סֵפֶר לִי יְהוּדֵי סְפּוֹר מְרֻגָּשׁ מְאֹד, שֶׁנוֹכַח לְלַמֵּד מִמֶּנּוּ תוֹכְנָה חֲשׁוּבָה מְאֹד:

לִפְנֵי שְׁמוֹנֶה שָׁנִים עָבַר אָחִיו תְּאוֹנֶת דְּרָכִים קָשָׁה מְאֹד, בְּהִיּוֹתוֹ בֵּין
הָאֲרוּסִין לַחֲתָנָה, וּבִ"ה נֹתֵר בַּחַיִּים. יֵשׁ סֵפֶר הַשִּׂינָאִים שֶׁל גִּינָס, וְשֵׁם
בְּנוֹשָׂאִים הָרְפוּאָאִים מוֹפִיעַ הַסְּפּוֹר שְׁלוֹ, שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ חֵי.

בְּתַחֲלַת חֶרֶף תש"פ הִשְׁתַּתְּפָה אִמּוֹ בְּקוּרָס צִיּוֹר הַמִּתְקִים בְּמִתְנָ"ס
בִּירוּשָׁלַיִם. אַחַת הַמְּשַׁתְּפּוֹת בְּקוּרָס הָיְתָה יְהוּדִיָּה חֲרָדִית אֲתִיּוֹפִית. הִיא
נִגְשָׁה לְאִמָּא וְשָׂאֵלָה אוֹתָהּ: "מָה שְׁלוֹם הֵבִן שְׁלֹךְ?"

"בְּרוּךְ ה', בְּסִדֵּר", הִשִּׁיבָה הָאִמָּא.

"כַּמָּה יְלָדִים יֵשׁ לוֹ?"

"שְׁלֹשָׁה".

"תוֹדִיעֵי לִי בְּבִקְשָׁה, כְּשֶׁיְהִיוּ לוֹ חֲמִשָּׁה..." בִּקְשָׁה.

"מָה יֵשׁ?" הִתְפַּלְאָה הָאִמָּא.

"כְּשֶׁשְׁמַעְתִּי עַל הַתְּאוֹנָה שֶׁעָבַר נִדְרָתִי נִדֵּר שֶׁאֲתַפְּלֵל עָלָיו עַד שֶׁיְהִיוּ לוֹ
חֲמִשָּׁה יְלָדִים..."

עברו כבר שבע שנים מאז התאונה - והיא ממשיכה עדין להתפיל!

אמו התרגשה מאד. אף בזה לא תם הספור. לאחר סיום הקורס, בדרך חזרה הביתה, התקשרה אליה המדריכה שמלמדת בקורס וספרה לה: "בשהסתכלתי על פניה של האשה שדברה אתה, שמתי לב שהיא לא מרגישה כל כך טוב. אולי לא שמתי לב אבל היא נראתה חורת וחלשה. הצעתי לה לשתות כוס מים, אף היא סרבה, והסבירה: היום היום שלישי. בכל יום שלישי אני צמה לרפואת הפחור הזה..."

פלאי פלאים. אשה צמה פעם בשבוע ומתפללת שלאברה פלוני יהיה טוב, שתהיה לו רפואה שלמה ושיולדו לו ילדים בריאים ושלמים.

מה המסקנה?

יש לה שכן שאין לו ילדים. אתה יכול לעזור לו? לא, אתה לא רופא.

יש לה שכן שבתו תקועה בשדוכים. אתה יכול לעזור לו? לא, אתה לא שדכן.

אבל אתה פן יכול להיות "נושא בעל" אתו! אתה יכול להתפיל עליו. זה מחזק אותו וזה יעזור לו.

